

els habitants de l'altre costat. Éssers que s'han transformat. El primer d'ells Elías Palangre, que apareix com Walt Disney i que ha entrat a aquest costat per un forat que hi ha a la nau del Poblenou. El veritable nom del novel·lista Carl Malone és Carlo Malo, autor de llibres de butxaca. I l'autèntic Virgili, el que els conduirà al centre neuràlgic de la novel·la, és el senyor Comajuán. Per la seva part, Starsky i Hutch comenten com "en nuestro lado está transformándose todo", i "los transformados pueden ser lo que otros han querido ser". Serà necessari, doncs, viatjar a l'altre costat, i és així com Comajuán els dirigeix a les fumaroles, a les tres xemeneies de la

La novel·la reflecteix la vida professional de l'autor: ha participat en programes de televisió com els protagonistes

central abandonada que hi ha a la platja de Sant Adrià, centre vital de la novel·la.

Ens acompanyen en la lectura les imprescindibles referències a la música, el cinema i, sobretot, la literatura, que ens condueix a les pàgines més emotives del llibre, les dedicades al poeta i editor José Batlló, del qual Pérez Andújar va ser amic; "y en gran medida a eso se debe haber escrito esta novela", i haver-li donat la commovedora versemblança que trobem a faltar a les pàgines dedicades reiteradament a l'esoterisme. |

Javier Pérez Andújar

La noche fenomenal

ANAGRAMA. 272 PÀGINES. 17,90 EUROS

supervivent que ens recorda de vegades el Bardamu de *Viatge al fons de la nit*, realitza mil trapelleries fins i tot per mantenir la relació sentimental amb la Chloé, una noia a qui ha conegut en un bar. La novel·la, tot i això, canvia de registre quan apareix en escena l'Amalia, tieta de l'Emilio, i que és l'única que de debò s'ha oposat al règim pinochetista. A partir d'aquí, la novel·la, que fins ara es presentava com una descripció picaresca comença a enrarir-se, guanya complexitat, i després d'unes anades i vingudes de l'Emilio a Santiago i París, la realitat de les dues ciutats comença a semblar-li problemàtica, estranya, gairebé inexplicable. Amb aquesta novel·la, Mauricio Electorat ha aconseguit escriure una de les millors narracions que m'hagin estat donades a llegir sobre l'exili llatinoamericà a París. No és poc. |

Mauricio Electorat

Los pequeños cementerios bajo la luna

ALFAGUARA. 296 PÀGINES. 17,90 EUROS

Novel·la Jordi Lara reconstrueix els darrers dies de l'activista i filòsof Lluís Maria Xirinacs, mort l'any 2007, al Ripollès: una mort volguda, sense l'excusa del dolor, "com un nen amagat dins l'armari de casa els pares"

La mort sense excusa

JULIÀ GUILLAMON

Sis nits d'agost és un llibre sobre el desconcert. El pretext és la mort de l'activista (Jordi Lara s'hi refereix repetidament com *el filòsof*) Lluís Maria Xirinacs, a Ogassa, al Ripollès, l'estiu del 2007. Una mort que el forense va dir que es va produir per causes naturals. Xirinacs, en qualsevol cas, ho va preveure tot. Un amic el va acompanyar en cotxe a la muntanya, el dia que feia setanta-cinc anys, el 7 d'agost, que coincideix amb la festa de la transfiguració cristiana ("Jesús, que ja ha anunciat que ha de morir, fa un cim amb tres deixebles i davant d'ells li canvia el rostre i el vestit li lluu"). S'havia acomiadat dels amics, sense donar cap pista. Sis dies després el va trobar un home que feia un volt a veure si trobava algun bolet.

La clau de tot plegat és una crisi personal. Lara (Vic, 1968) dirigia un programa de música a la Televisió de Catalunya. El van fer saltar de la graella i va passar a fer de redactor pelat. Un dia, tornant d'un concert (toca el bandoneó en un grup de tango) va topar amb una vaca que travessava la carretera. Es va espantar molt. Va agafar la baixa, i va començar a fer una tanda de massatges: la massatgista, que coneixia de temps enrere, havia estat amiga d'en Xirinacs. D'aquesta manera Lara es troba remenant en una història en la qual potser d'una altra manera mai no hauria pensat. Per què aquesta mort volguda? Quina

Xirinacs a la casa Enric Laplana

Cada cop que passo pel passeig de Sant Joan, al costat de l'Arc de Triomf, davant de la casa Enric Laplana, penso: "Mira, aquí tenia la seu electoral en Xirinacs". El juny del 1977 era un referent fonamental: impulsor de l'Assemblea de Catalunya, activista, proposat tres cops per al premi Nobel de la Pau, lluitador en pro de l'amnistia dels presos polítics (va passar vint mesos davant la presó Modelo), es presentava per a senador a les eleccions i va ser el més votat. Va ser un heroi popular en un moment en el qual la política de partit començava a dictar les lleis.

relació tenia Xirinacs amb els seus amics? Algun dels nostres amics ens acompanyaria a morir? Com devien ser les darreres hores de Xirinacs a la muntanya? Què significa la mort per nosaltres?

Lara és un escriptor exquisit, ho sabem d'*Una màquina d'espavilar ocells de nit* (2008), que va ser un gran debut i que és un llibre que es-

tà fet amb fusta de clàssic. Allà la història l'interpel·lava molt directament. Tractava de la identitat i de la personalitat. La manera d'anar-les definint era parlar d'un seguit d'homes extraordinaris, músics de cobla, i de fer recerca al voltant dels grans compositors de sardanes. Aquí tenim una mica el mateix: hi ha un retrat de Xirinacs, a partir de la biografia de Lluís Busquets i Grabulosa i dels testimonis dels seus companys i seguidors. I hi ha retrats de gent: els darrers pagesos d'Ogassa, un que fa de paleta, el deixeble preferit de Xirinacs, el metge que el va acompanyar en cotxe el darrer viatge i el músic Josep M. Serracant.

Hi ha alguna cosa que malda per manifestar-se, un malestar personal, que la història de Xirinacs posa en dansa, però que no s'arriba a formular d'una manera evident. Un dels personatges parla dels caçadors de senglars. Diu que no poden parar de caçar perquè ells mateixos són la bèstia que empaiten. Lara és un senglaner del món de l'escriptura i *Sis nits d'agost*, un bosc espès i embardissat, en el qual va buscant respostes al buit existencial de la nostra època. Xirinacs no els hi pot donar, aquestes respostes, però provoca les preguntes des de la grandesa i des de la incomprensió. |

Jordi Lara

Sis nits d'agost

EDICIONS DE 1984. 208 PÀGINES. 18 EUROS

Xirinacs a la plaça Sant Jaume, al costat del Palau de la Generalitat

SALVADOR SANSUÁN